

Mevrouw T. van den Pol

Mevrouw Truus van den Pol, directeur van de OB van 1966 tot 1989

Jan-Willem Henfling

De bibliotheek aan de Brinklaan naast de Wilhelminakerk lijkt nieuw, oogt modern, maar is toch alweer 27 jaar beeldbepalend voor die drukke hoek van Bussum. De toenmalige directeur mevrouw Truus van den Pol (1931) heeft een belangrijk stempel gedrukt op het gebouw. BHT zocht haar op en ontmoette een vitale en innemende tachtiger.

Van den Pol werd geboren in Amersfoort, maar gedreven door de crisis verhuisde het gezin al snel naar Arnhem, waar ze woonde totdat de slag om Arnhem in 1944 (Market Garden) het gezin naar Amsterdam verdreef. In de hectiek van die gebeurtenissen verloor ze haar vader en een broer. Ze was toen 14 jaar oud. Bezocht de HBS-A en aangezien studeren geen optie was (er waren nog geen beurzen) nam ze na haar eindexamen 'het eerste het beste kantoorbaantje' aan. Ze werd politiek actief in de ARJOS (de jongerenorganisatie van de Anti Revolutionaire Partij) en bracht het tot voorzitter.

"Zo leerde ik dat ik goed kan organiseren en ik moest vaak toespraken houden. Die ervaring is van enorme betekenis voor me geweest." Op haar dertigste besloot ze om alsnog de bibliotheekopleiding te gaan

doen, een voltijdse opleiding met veel stages. De opleiding werd georganiseerd door de koepel van openbare bibliotheken. Ze financierde haar opleiding met tussen-doorbaantjes en enkele stages leverden een kleine vergoeding op. "We hadden ook heel weinig nodig hoor. Ik at droog brood en had twee bloesjes, meer niet. Maar dat was niet erger dan de meeste studenten toen, met wie ik via de ARJOS veel contact had. Jongeren van nu kunnen zich zoiets nauwelijks voorstellen." Het derde jaar bestond, voor degenen die meer wilden, uit de directeursopleiding aan de Koninklijke Bibliotheek.

In 1966 werd ze als 35-jarige aangesteld als directeur van de Openbare Leeszaal en Bibliotheek van Bussum en Naarden en gaf ze leiding aan zo'n 16 mensen in de drie filialen: Generaal de la Rey laan, Lorenzweg

en Naarden. Later nam het aantal medewerkers toe tot zo'n 30, waaronder steeds meer parttimers.

In 1976 fuseerde de Rooms Katholieke Bibliotheek met de Openbare, maar de collecties bleven op hun vertrouwde plaats, totdat het nieuwe gebouw er was. Van den Pol merkte bij personeel en publiek niets van weerstand tegen de fusie. Samenwerken was efficiënter en met de macht van de zuilen was het inmiddels gedaan. De auteur van dit verhaal is natuurlijk bijzonder geïnteresseerd in de RK Bibliotheek, die hij zich nog goed herinnert. In de jaren '50 en '60 was het ons katholieken verboden de Openbare te bezoeken. In ieder geval meenden we dat zo'n bezoekje een serieuze zonde was. Was bij de fusie sprake van een cultuurverschil tussen de twee? Van den Pol verzoekt mij mijn pen neer te leggen voordat ze de vraag wil beantwoorden. Haar antwoord, dat hier dus niet staat, roept onmiddellijk de herinnering op aan een voorval uit het eerste jaar dat ze directeur was. Ze werd door de *Gooien Eemlander*

geïnterviewd. In haar spontane antwoord vertelde ze dat de bibliotheek qua organisatie, functie en collectie vele jaren achterliep bij waar het publiek behoefte aan had. Een bibliotheek was geen leeszaal meer voor nette oude heren, maar zou ook en vooral een centrum moeten zijn waar mensen, jong en oud, informatie konden vinden over nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij en de bibliotheek zou het lezen moeten stimuleren via een ruime selectie aan makkelijke boeken. Het moest leuk worden naar de bibliotheek te gaan. Ze kreeg de wind van voren uit haar bestuur, maar die uitbrander werd ruimschoots en vrijwel onmiddellijk gecompenseerd door een toevloed aan nieuwe leden.

Ze kreeg de wind van voren van haar bestuur, maar ...

Wat was er dan zo anders aan de oude bibliotheek die zij onder haar hoede kreeg? "Het gebouw aan de Generaal de la Reylaan is als een van de eerste in zijn soort gebouwd en geheel naar de opvattingen van die tijd. Het stond met zijn rug naar de straat. Had oorspronkelijk zelfs geen ramen, behalve dan het licht dat door de koepel naar binnen kwam. Het was een gebouw van rust en stilte, niet alleen in de leeszaal, maar zelfs bij de uitleen werd niet gepraat. De mensen hadden het nog altijd over de leeszaal. Maar in de jaren '60 was die oude leeszaalfunctie al dik voorbij." Haar bieb zou een ruime serie naslagwerken moeten beheeren op vele gebieden. Van oudsher was de selectie van boeken heel streng. Het moest wel literatuur zijn. Met Van den Pol kwam er ook makkelijker leesbare lectuur op de planken, zoals detectives en stripverhalen.

De nieuwe bibliotheek aan de Brinklaan is ontworpen om vorm te geven aan de rol die, volgens Van den Pol, een moderne bibliotheek zou moeten hebben. Open naar de straat en de wereld. Een ontmoetingscentrum

waar mensen informatie kunnen vinden, waar lezingen worden gehouden en waar je natuurlijk ook kunt lezen en boeken lenen en nu ook muziek en dvd's. En die ontwikkeling gaat verder. Van den Pol heeft het gevoel dat de bibliotheek nog steeds goed inspeelt op de wijzigingen in de publieke behoefte met vele nieuwe activiteiten nu de mensen hun informatiebehoefte grotendeels thuis via het internet bevredigen. "In de laatste nieuwsbrief lees ik op mijn iPad over de bijna waanzinnige zee van ideeën en mogelijkheden die ze in de toekomst kunnen bieden. Dat deed ik in mijn tijd en dat doen ze nog steeds heel goed."

